

Learning from Artemisia

Door Uriel Orlow

27/02/20 – 11/04/20

Het werk van Uriel Orlow ontwikkelt zich langs verschillende onderzoekspaden, en drukt zich uit in uiteenlopende media. Orlow beschouwt planten als actieve actoren in de geschiedenis, en hij gebruikt ze om de de sociaal-politieke, economische en spirituele gevolgen van de kolonisatie te verkennen. Hij vertrekt vaak vanuit de microgeschiedenissen van specifieke sites die hij aan bredere geopolitieke contexten koppelt. Zo tracht hij de historische en huidige blinde vlekken met betrekking tot representatie en overdracht naar voren te brengen.

In *Learning from Artemisia* in La Loge, onderzoekt Orlow genezing door planten en globale machtsverhoudingen via Artemisia Afra, de Afrikaanse alsem, een inheemse medicinale plant die in de Democratische Republiek Congo en andere Afrikaanse landen wordt gekweekt, en onder meer gebruikt wordt voor malariabehandeling. Hoewel de productie duurzaam is en de effectiviteit ervan bewezen, beveelt de Wereldgezondheidsorganisatie het gebruik van dit plantaardige materiaal in geen enkele vorm aan voor de behandeling of de preventie van malaria. Ondertussen haalt de farmaceutische industrie grote inkomsten uit het gebruik van het actieve ingrediënt 'artemisinin' van de plant om geneesmiddelen tegen malaria te produceren die de WGO wel ondersteunt. Door films en documentatie van zijn werk met een vrouwencoöperatie in Lumata (ten zuiden van Lubumbashi) te combineren met archiefmateriaal van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren en een selectie van gerelateerd recent werk, verkent de kunstenaar de geschiedenis van malaria en haar nauwe links met het extractief kapitalisme, en belicht hij de kansen en voordelen van een collaboratieve economie.

De tentoonstelling in La Loge opent met een schilderij van Musasa, een kunstenaar uit Lubumbashi. Het kleine schilderij diende als model voor een educatief fresco op een van de muren van Orlows Artemisia afra-tuin in het cultureel centrum Picha in Lubumbashi, waardoor het gebruik van de plant zichtbaarder werd voor de gemeenschap. De muurschildering verbeeldde instructies die het hele proces van thee maken tot slechts een paar essentiële stappen herleidde. De plant, genoemd naar de Griekse godin Artemis, heeft niet alleen een heilzaam effect op malaria en andere kwalen, maar de duurzame productie ervan kan ook een positieve invloed hebben op de lokale economie. Het schilderij fungeert hier als een introductie tot de volgende werken, die betrekking hebben op kennisuitwisseling en de vaak waardevolle lessen die we van planten kunnen leren.

Achterin de tempelruimte van La Loge worden de bezoekers uitgenodigd een kopje Artemisia afra-thee te drinken en krijgen ze de mogelijkheid zich verder te verdiepen in verschillende aspecten van deze kruideninfusie, zoals studies omtrent de vele voordelen ervan, duiding wat de politieke context betreft en een overzicht van de farmaceutische juridische geschiedenis met betrekking tot

malaria. Een video-installatie met drie kanalen in loop brengt verschillende benaderingen van de gecompliceerde relatie tussen genezing door planten en koloniale extractie samen. Een van de video's toont hoe een coöperatie van vrouwen in een veld in de buurt van Lumata de Artemisa afra-thee produceren, evenals de oprichting van de gemeenschappelijke Artemisia afra-tuin in Picha voor de Lubumbashi Biennale 2019, afgewisseld met archiefbeelden over de geschiedenis van malariapreventie in Congo. Ondertussen zet L'Orchestre Jeunes Etoiles des Astres de Lumata, een groep muzikanten bestaande uit de echtgenoten van de vrouwen uit de coöperatie, het verhaal van Artemisia afra op muziek. Het orkest componeert activistische liederen gericht op gezondheidseducatie, waaronder nummers over HIV en Ebola. Een brief van de kunstenaar begeleidt het beeldmateriaal : hij vertelt zijn eigen ervaring in Congo en verkent vragen over extractie. Een selectie van deze materialen uit dat archief is ook te zien op twee grote prints in de gang van La Loge.

In de driehoekige gang zijn twaalf prints te zien, afkomstig uit het herbarium van de Plantentuin in Meise, waar duizenden exemplaren van 'alien' planten te vinden zijn. Orlow manipuleerde de prints zodat ze refereren aan de negatieven van röntgenfoto's, waardoor ze een spookachtige aanwezigheid oproepen. In zijn werk keert Orlow vaak terug naar de spookbeelden uit een koloniaal verleden die het heden blijven achtervolgen. Deze rondwarende aanwezigheden vragen om gehoord en gezien te worden. vereist stemmen en zichtbaar maken. Terwijl ze worden opgeroepen, leggen ze ook de geschiedenis en de systemen van hun verwerving bloot. De koloniale verzameling en categorisatie van specimens wordt hier tegengegaan door ze als individuele portretten te tonen.

Beneden toont Orlow de experimentele documentaire *Imbizo Ka Mafavuke* (Zulu, vertaalbaar als het Tribunaal van Mafavuke) die zich afspeelt aan de rand van een natuurreservaat in Johannesburg. Hier verkent de kunstenaar de waarde van lokale kennissystemen, en de mate waarin die door de westerse epistemologie onvoldoende begrepen wordt, waardoor deze niet adequaat reageert op die rijke inheemse kennis. De film maakt gebruik van didactische en pedagogische technieken uit Brechts *Lehrstücke* en stelt een volkstribunaal samen waar traditionele genezers, activisten en advocaten samenkomen om inheemse kennis en bioproductie te bespreken. Het tribunaal pleit voor een andere benadering tot de traditionele kennis, in het bijzonder rond medicinale planten, en voor het delen van die kennis als een dam tegen biopiraterij, waarin inheemse kennis wordt gepatenteerd voor winst. De protagonisten in de film nemen verschillende rollen aan en gebruiken praktijkgevallen waarbij farmaceutische multinationals in inheemse gemeenschappen op zoek gaan naar het volgende wondermedicijn. Geesten van koloniale ontdekkingsreizigers, botanici en rechters observeren de procesvoering. Doorheen de verschillende aktes komen kwesties als vertrouwen, eigendom, plaats, patentering en afkomst aan bod, die de spanning benadrukken tussen Westerse en Afrikaanse opvattingen van recht.

Ten slotte toont de tentoonstelling onder de titel *Muthi* een serie van twaalf prints. De term 'muthi' wordt het merendeel van de inheemse talen in Zuid-Afrika gebruikt om traditionele geneeskunde te beschrijven. Het woord is afgeleid van het

Zulu-woord voor boom. Verschillende natuurlijke producten, afkomstig van bomen en andere planten, worden voorgeschreven en bereid als muthi door een inyanga, een kruidengenezer. Vóór de opkomst van de kosmopolitische geneeskunde was de traditionele geneeskunde het dominante medische systeem voor miljoenen mensen in zuidelijk Afrika. De komst van de Europeanen was een keerpunt voor deze oude traditie. Muthi en Afrikaanse genezers werden gezien als onwetenschappelijk en ineffectief, maar hun culturele dominantie werd nog steeds beschouwd als een bedreiging voor de Britse koloniale overheersing en christelijke missies, wat resulteerde in het creëren van wettelijke kaders met als doel de inperking van die traditionele praktijken. De serie portretten van planten die in de Zuid-Afrikaanse traditionele geneeskunde worden gebruikt, geven de planten weer in bundels, zoals ze op hedendaagse markten worden verkocht.

Curator: Laura Herman

Over de kunstenaar

Uriel Orlow woont en werkt tussen Londen en Lissabon. Hij studeerde aan Central Saint Martins College of Art & Design London, de Slade School of Art, University College London en de Universiteit van Genève, waar hij in 2002 promoveerde in Beeldende Kunsten.

Het werk van Orlow werd gepresenteerd in musea, filmfestivals en internationale tentoonstellingen waaronder de zesde Lubumbashi Biennale (2019), Manifesta 12, Palermo (2018), de tweede Yinchuan Biennale (2018), de dertiende Sharjah Biennale (2017), de zevende Moskou Biennale. (2017), EVA International, Limerick (2016), de tweede Aichi Triennale, Nagoya (2013), Bergen Assembly (2013), Manifesta 9 (2012), de 54ste Biennale van Venetië (2011). Recente solotentoonstellingen had hij onder meer in Kunsthalle Mainz (2019); Les Laboratoires d'Aubervilliers, Parijs (2018); Market Photo Workshop & Pool, Johannesburg (2018); Kunsthalle St. Gallen (2018); PAV - Parco Arte Vivente (2017); Parc Saint Léger (2017), The Showroom, Londen (2016); Castello di Rivoli, Turijn (2015); John Hansard Gallery, Southampton (2015); Depo, Istanbul (2015), Spike Island, Bristol (2013).

In 2018 publiceerde Sternberg Press zijn monografie *Theatrum Botanicum* en in 2019 publiceerde Shelter Press de monografie *Soil Affinities*. Orlow is gastprofessor aan het Royal College of Art London en is momenteel Reader (universitair hoofddocent en senior onderzoeker) aan de University of Westminster, Londen en docent aan de ZHdK, de University of the Arts, Zürich.

Lijst met werken

Hal

Learning from Artemisia, 2019

Schilderij, 30 x 40 cm, acryl op karton

Courtesy van Musasa, de kunstenaar en Mor Charpentier, Parijs

Malaria, Congo and the Belgians, 2019

Selectie van archiefmaterialen, twee ingekaderde prints van 70 x 100 cm

Courtesy van de kunstenaar en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren

Met de klok mee vanaf linksboven:

1a. *Malaria*, HP.2011.62.14-237, collectie KMMA Tervuren;

onbekende ontwerper, s.d. (Alle rechten voorbehouden)

1b. Plan van Elisabethville en omstreken (C.S.K.), HO.1929.638.1, collectie RMCA Tervuren ; Ph. Vandebak, 1927

1c. AP.0.1.3443, collectie RMCA Tervuren; 1936

2.a. Visualisatie van een diagram van de strijd tegen malaria in Jadotville (weergave van gegevens van 1944 tot 1951)

2.b. De anti-malariastrijd in Belgisch Congo. Een inheemse arbeider, uitgerust met een speciale sproeier, giet petroleum in stilstaand water in een moeras om de larven van muggen die malaria verspreiden te vernietigen. HP.1956.15.10216, collectie KMMA Tervuren; foto E. Lebiéd (Inforcongo), 1946, KMMA Tervuren ©

2.c. M. Ouder, economisch belang van de strijd tegen malaria, 1958

Gang

Artemisia afra in Katanga, 2019

10 pigment prints, 36 x 59 cm, Hahnemühle Potorag 308g

Courtesy van de kunstenaar en Mor Charpentier, Parijs

Tempel

Learning from Artemisia, 2019-20

3-kanaals HD-video met geluid, kleur, 14'18"

Courtesy van de kunstenaar en Mor Charpentier, Parijs

Ongetiteld, 2019

Krukken en tafels met documentatie en *Artemisia afra* thee

Courtesy van de kunstenaar en Mor Charpentier, Parijs

Kelder

Imbizo Ka Mafavuke (Mafavuke's Tribunal), 2017

Eénkanaals video met geluid, zwart en wit / kleur, 28'

Courtesy van de kunstenaar en Mor Charpentier, Parijs

Muthi, 2017

12 pigment prints, Hahnemühle Potorag 308g, 25 x 25 cm

Courtesy van de kunstenaar en Mor Charpentier, Parijs

Dankwoord

Onze dank gaat uit naar Uriel Orlow voor zijn vertrouwen en nauwe samenwerking.

De productie van deze tentoonstelling werd mogelijk gemaakt dankzij het professionele en toegewijde werk van Benjamin Jaubert en Rémi Lambert. Veel dank aan Amaury Daurel die zijn passie voor houtbewerking ten dienste stelde van deze tentoonstelling. We zijn ook Ludo Engels dankbaar voor zijn ondersteuning en technische assistentie tijdens de opbouw van dit project.

De tentoonstelling werd mogelijk gemaakt dankzij de genereuze steun van Pro Helvetia. Ten slotte ondersteunt Vedett de openingsavond van de tentoonstelling.

Credits

Learning from Artemisia

Schilderij: Musasa

Orchestre jeunes étoiles des astres: Muteba Ardoz, Jean Tshitshi.
Coöperatieve Lumartemisia: Julie Manyonga, Charlotte Samba, Suzanne Ngandwe, Béatrice Kasongo, Kabibi Mumba, Mado Musonda, Joice Kimbala, Gracia Tshitshi, Lubala Kilufia, Jeanne Kibawa, Christine Inkaj, Lucie Kisimba, Sonny Maleka, Kahilu Mufuka, Pauline Kasongo, Eme Ngoyi, Kitenge Ebambi, Cathy Kinima, Marthe Tshilanda

Speciale dank: Lumartemisia/CAE RDC, Royal Africa Museum
Tervuren, Pro Helvetia – Swiss Arts Council, Sammy Baloji, Christine Buard, Sandrine Colard de Bock, Joseph Gaylard, Mikhail Karikis, Ariane Leblanc, Sando Marteau, Lord Nassor, Domitien Ramazin Beyla, Gabriele Salmi, Alain Sengar, Bibiche Tankama, Dr Constant Tchandema, Bruno Tshilond, Maarten Vanden Eynde, Anne Welschen en het hele team van Picha

Imbizo Ka Mafavuke

Cast: Nhlanhla Mahlangu, Pule Welch, Anthony Coleman, Ayanda Seoka, Lindiwe Matshikiza, Samuel a Jose, Sipho Madonsela, Malebo Rakgogo, Siya Velali, Tshepo Mashaba, Joseph Ndlovu

Productie Samora Sekhukhune, Eva Rowson, Lerato Moteka, Vathu Manyakolle, Veli Nkosi, Manuel Lapière, Lesego Moumakwe, Oriel Mapisa, Austin Malema, Lucas Mosoeu, Neo Potsane, Brian Ledwaba, Musa Radebe, Sihle Notha, Puleng Kgabutlane, Lerato Morabe, Dlozi Phetha, Mosa Thabethe, Sabatha Maphiri, Tumi Shoba, Marc Crispill, Bham Ntabeni

Postproductie: Anuree De Silva, Jason R Moffat, João Orecchia
Met steun van Wellcome Trust Arts Award, Film London Artists' Moving Image Network (FLAMIN), Arts Council England, Pro Helvetia – Swiss Arts Councils

Speciale dank

Imbizo Ka Mafavuke: Nhlanhla Mahlangu, Pule Welch, Anthony Coleman, Ayanda Seoka, Lindiwe Matshikiza, Samuel a Jose, Siphon Madonsela, Malebo Rakgogo, Siya Velali, Tshepo Mashaba, Joseph Ndlovu

Learning from Artemisia: Christine Bluard, Joseph Gaylard, Ariane Leblanc, Domitien Ramazin Beyla, Gabriele Salmi, Alain Nsenga, Dr Constant Tchandema, Bruno Tshilond, Anne Welschen et toute l'équipe de Picha, Julie Manyonga, Charlotte Samba, Suzanne Ngandwe, Béatrice Kasongo, Kabibi Mumba, Mado Musonda, Joice Kimbala, Gracia Tshitshi, Lubala Kilufia, Jeanne Kibawa, Christine Inkaj, Lucie Kisimba, Sonny Maleka, Kahilu Mufuka, Pauline Kasongo, Eme Ngoyi, Kitenge Ebambi, Cathy Kinima, Marthe Tshilanda, Musama, Basa, Muteba Ardoz, Jean Tshitshi - orchestre jeunes étoiles des astres, Sando Marteau, Lord Nassor

Het team van La Loge

Directeur: Wim Waelput
Curator: Laura Herman
Stagiaire: Jef Declercq
Visuele identiteit: Antoine Begon, Boy Vereecken
Productie: Amaury Daurel, Benjamin Jaubert en Rémi Lambert
Audio & video: Ludo Engels
Vertalingen: Maarten Mertens en Maud Salembier
Fotografie: Lola Pertsowsky

Openingstijden

Donderdag - vrijdag - zaterdag
12.00 tot 18.00
Gratis toegang

Bezoek onze website voor meer informatie over ons programma en onze evenementen.

La Loge
Kluisstraat 86, 1050 Brussel
+32(0)2 644 42 48
info@la-loge.be - www.la-loge.be

La Loge is een privé-initiatief en -vereniging zonder winstoogmerk opgericht door architect Philippe Rotthier. La Loge wordt gesteund door het Philippe Rotthier fonds, de Vlaamse Overheid en First Sight, een gemeenschap van geëngageerde individuen en organisaties.